

ข่าวพยากรณ์และเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช !!!

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

“ลดต้นทุนและปลอดภัย หากเกษตรกรใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน”
ประจำเดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๒/๒)

โรคกาบใบแห้ง

ในช่วงนี้ ข้าวอยู่ในระยะแตกกอจนถึงระยะเก็บเกี่ยวซึ่งเป็นระยะที่เหมาะสมสำหรับการระบาดของโรคกาบใบแห้ง สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดขอแจ้งให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวหมั่นสำรวจแปลงนาและเฝ้าระวังการระบาดของโรคกาบใบแห้ง

สาเหตุ เชื้อรา *Rhizoctonia solani* (Thanatephorus cucumeris (Frank) Donk)

ลักษณะอาการของโรค

เริ่มพบอาการของโรคกาบใบแห้งในระยะแตกกอจนถึงระยะใกล้เก็บเกี่ยว มักระบาดรุนแรงในแปลงนาที่ต้นข้าวมีการแตกกอมากเกินไปซึ่งทำให้ต้นข้าวเบียดเสียดกันมากขึ้น ลักษณะผลมีสีเขียวปนเทา ขนาดผลประมาณ ๑-๔ x ๒-๑๐ มิลลิเมตร ปรากฏตามกาบใบ ตรงบริเวณใกล้ระดับน้ำ แผลจะลุกลามขยายใหญ่ขึ้นจนมีขนาดไม่จำกัดและลุกลามขยายขึ้นถึงใบข้าว ถ้าเป็นพันธุ์ข้าวที่อ่อนแอ แผลสามารถลุกลามถึงใบธงและกาบหุ้มรวงข้าว ทำให้ใบและกาบใบเหี่ยวแห้ง ผลผลิตจะลดลงเป็นอย่างมาก

อาการกาบใบแห้งในระยะแตกกอ

อาการกาบใบแห้งในระยะออกรวง

การแพร่กระจายและช่วงเวลาการระบาด

โรคนี้นพบได้ทั่วไปในทุกภาคของประเทศ พบมากและเป็นรุนแรงในเขตจังหวัดทางภาคกลาง เช่น จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม และฉะเชิงเทรา ในอดีตโรคนี้นแพร่ทำลายข้าวเป็นหย่อมๆ ไม่ค่อยลุกลามเป็นพื้นที่กว้างขวางนัก แต่ในปัจจุบัน เนื่องจากมีการใช้ข้าวพันธุ์ดีแพร่หลาย มีการใช้ปุ๋ยและอัตราเมล็ดพันธุ์ค่อนข้างสูง จึงพบว่าโรคนี้นระบาดลุกลามมากขึ้น และทำลายต้นข้าวเป็นเนื้อที่ติดต่อกันกว้างขวาง โดยเฉพาะในแปลงที่ถูกเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเข้าทำลาย โรคนี้นจะซ้ำเติมได้ง่าย เชื้อราสามารถสร้างเมล็ดขยายพันธุ์อยู่ได้นานในตอซังหรือวัชพืชในนาตามดินนา และมีชีวิตข้ามฤดูหมุนเวียนทำลายข้าวได้ตลอดฤดูกาลทำนา

การป้องกันและกำจัด

๑. ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทานต่อโรค เช่น กข ๑๓ กข ๗ สุพรรณบุรี ๖๐ เป็นต้น
๒. หลังเก็บเกี่ยวข้าวและเริ่มฤดูใหม่ ควรพลิกไถหน้าดินเพื่อทำลายเมล็ดขยายพันธุ์ของเชื้อราสาเหตุโรค
๓. กำจัดวัชพืชตามคันนาและแหล่งน้ำ เพื่อลดโอกาสการฟักตัวและเป็นแหล่งสะสมของเชื้อราสาเหตุโรค
๔. ใช้ชีวภัณฑ์บาซิลลัส ซับทิลิส ฉีดพ่นตามอัตราที่ระบุในฉลาก
๕. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาชนิดสด ๑ กิโลกรัม ผสมน้ำ ๒๐๐ ลิตร ฉีดพ่นบริเวณที่เริ่มพบการระบาดของโรค หรือจะฉีดพ่นป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการระบาดของโรคก็ได้
๖. ใช้สารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น คาร์เบนดาซิม เบนโนมิล วาลิตามัยซิน โพรพิโคนาโซล เพนไซคูรอน (๒๕%ดับบลิวพี) เฮกซาโคนาโซล หรืออีดีเฟนฟอส อัตราการใช้ตามที่ฉลากระบุ โดยฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อราในบริเวณที่เริ่มพบโรคระบาด ไม่จำเป็นต้องพ่นทั้งแปลงเพราะโรคกาบใบแห้งจะเป็นหย่อม

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

๔๖ ถ. ราษฎร์นิยม ต. บางพระ อ. เมืองตราด จ. ตราด

โทร. ๐๓๙-๕๑ ๑๐๐๘ โทรสาร ๐๓๙-๕๒๓๓๘๕

<http://www.trat.doae.go.th>

E-mail: trat@doae.go.th

ผู้จัดทำ: นางสาวลำยอง ศรีบผา ที่ปรึกษา: นายวินัย ขยันยิ่ง